

Kay

Budapest, 1949, VII. 28

Kedves Gyuri,

ha másodszor nem beszélek Gertruddal, sohasem tudom meg, hogy első telefonbeszélgetésünk alkalmával megbántottalak benneteket. Természetesen, utólag rekonstruálva, nektek teljesen igazatok van. Bár az én szava im egészen máat jelentettek, mint amit Gertrud tulajdonított nekik, de nekem a jelenlegi körülmények között kutya kötelességem lett volna számolni azzal, hogy ti határozott választ vártok egy határozott kérdésre és nem tudtok törődni azzal, hogy én többnapos töprengés és számtalan vita után már régen nem a kérdésen magán, hanem annak századik elágazásán gondolkodom. Tény az, hogy amikor Gertrud engem megkérdezett, hogy mit szólok Rudas cikkéhez, én már közhelynek és fölösleges szöszaporításnak éreztem azt mondani, hogy a cikket helytelenítem, hangját és módszereit elítélem, tartalmát és tendenciáját károsnak tartom. Viszont kínosan éreztem azt, hogy nem elég a tudásom a cikk minden hamis állításának a meggyőző megcáfolásához és, ami ennél még fontosabb, a cikk kapcsán egy csomó olyan új gondolatom támadt és régi ujult fel, ami nyugtalanít és amiről szeretnék előbb-utóbb beszélni veled. (Ezért is kértem Gertrudot, hogy szóljon, ha elmehetek hozzátok, amit ő a te cikked befejezése utánra meg is ígért.) Gertrud mindezt, úgy látszik, nem értette ki az én szavaimból és azt hitte, hogy csak kertelek, amikor a tudásom fogytékosságáról és tisztázandó kérdésekről beszélek.

Remélem, hogy mégis érdekel, ha megírom, mik azok a problémák, amelyek Rudas cikke kapcsán - bár nem abból merítve - nyugtalanítanak.

Először: már Moszkvában többször beszéltem arról, hogy a "Ticsénye" vitát nem értettem, nem is ismertem eléggé. Eleinte még nem tudtam elég jól oroszul, később, a háborús időkben meg már nem volt időm, hogy pótlólag ~~elolvasnassam~~ elolvaszam, a kivonatos információk meg nem elégitettek ki. Viszont volt egy